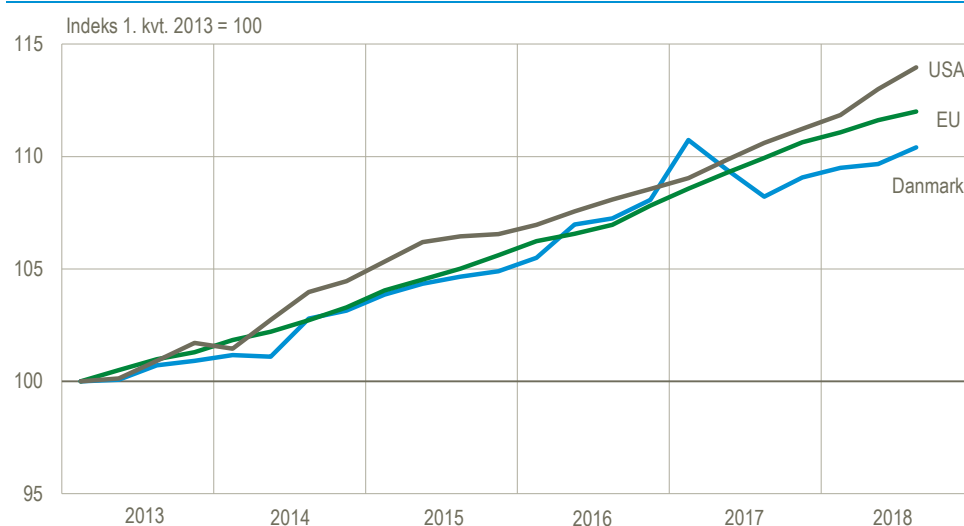

Økonomisk vækst på 0,7 pct. i tredje kvartal

Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 0,7 pct. i tredje kvartal 2018, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonbevægelser. Det viser første beregning af det kvartalsvise nationalregnskab for tredje kvartal. Fremgangen i tredje kvartal var bredt funderet, men var tydeligst i industri, erhvervs-service, handel og transport, hvorimod der var fald i landbrug og råstofindvinding. Første halvårs markante import af skibe standsede i tredje kvartal, hvilket sætter klare spor på væksten i investeringerne og importen. Kvartalsvæksten i BNP er uændret i forhold til *BNP-indikatorens* bud. Usikkerheden på BNP-væksten vurderes generelt til $\pm 0,5$ procentpoint, viser hidtidige erfaringer.

BNP i Danmark, EU og USA, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Kilde: Danmarks Statistik, Bureau of Economic Analysis og Eurostat, pr. 29. november.

Dansk vækst ligger mellem væksten i EU og USA i tredje kvartal

Den danske kvartalsvækst lå under den amerikanske ditto på 0,9 pct. og over den europæiske på 0,3 pct. Den europæiske vækst lå til gengæld 0,3 procentpoint over den danske i andet kvartal, hvor den danske vækst var lav. Siden tredje kvartal 2017 er BNP vokset med omtrent 2 pct. i både EU og Danmark, hvorimod USA står noget stærkere med en vækst på 3,0 pct.

Moderat fremgang i husholdningernes forbrug

Husholdningernes forbrug steg med 0,3 pct. i tredje kvartal. Forbrug af tjenester steg, mens forbrug af varer faldt i tredje kvartal pga. fald i køb af biler. Ses der bort fra bilkøb, steg husholdningernes forbrug med 0,6 pct. i tredje kvartal. Det offentlige forbrug faldt med 0,5 pct. i tredje kvartal og er faldet med 0,1 pct. siden tredje kvartal 2017.

Fald i skibsinvesteringer trækker de samlede investeringer ned

De faste bruttoinvesteringer faldt med 11,9 pct. i tredje kvartal. Det skyldes dog i høj grad nedgang i skibsinvesteringer, der grundet deres høje importindhold ikke har nogen betydelig effekt på BNP. De faste bruttoinvesteringer fra regnet skibe lå på omtrent samme niveau i andet og tredje kvartal.

Stigende eksport og faldende import

Eksporten steg med 1,6 pct. i tredje kvartal og importen faldt med 4,5 pct. For eksportens vedkommende var der stigning i eksporten af både varer og tjenester, mens det for importens vedkommende især var vareimporten der trak ned. Faldet skal ses i lyset af førnævnte fald i import og investeringer i skibe. Fraregnes disse, var der en vækst i importen på 0,2 pct.

Stigning i beskæftigelse og uændrede timer

Beskæftigelsen steg med 0,3 pct. i tredje kvartal, hvilket svarer til en vækst på ca. 9.000 personer. De præsterede timer, der dækker over det samlede antal faktisk udførte arbejdstimer, var uændret i tredje kvartal. Beskæftigelsen er steget med 1,8 pct. siden tredje kvartal 2017, hvor de præsterede timer kun er steget med 0,6 pct.

Danmarks nationalregnskab

	2018						
	Løbende priser	3. kv.	3. kv.	1.-3. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.
		Sæsonkorrigeret realvækst					
		Årlig vækst ¹			Kvartalsvis vækst		
	mia. kr.	pct.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	547,3	2,0	0,4	0,4	0,2	0,7	
Import af varer og tjenester	270,1	1,3	4,5	1,7	2,0	-4,5	
Import af varer	163,2	-0,9	5,0	3,1	2,6	-7,2	
Import af tjenester	106,8	4,9	3,7	-0,4	1,1	0,0	
Forsyning i alt	817,3	1,8	1,7	0,8	0,8	-1,1	
Eksport af varer og tjenester	307,7	1,7	-0,2	-0,7	-0,2	1,6	
Eksport af varer	191,7	1,6	1,6	1,2	-0,6	1,4	
Eksport af tjenester	116,0	2,1	-3,2	-4,0	0,7	1,8	
Privatforbrug	256,5	3,2	2,3	0,8	0,5	0,3	
Husholdningernes forbrugsudgifter	248,6	3,3	2,4	0,8	0,5	0,3	
Køb af køretøjer	9,1	26,4	17,3	4,2	-3,3	-5,7	
Andre varer	96,6	1,4	1,8	0,2	0,6	0,5	
Tjenester i alt inkl. turisme	142,8	3,3	1,9	1,1	0,8	0,6	
Tjenester i alt	149,3	2,7	1,6	0,8	0,8	0,6	
Turistindtægter (-)	19,5	-3,9	-0,6	-0,3	0,3	-0,4	
Turistudgifter (+)	12,9	1,9	2,4	3,6	-0,6	0,1	
NPISH forbrugsudgifter ²	8,0	0,5	-0,1	0,2	0,4	-0,2	
Offentlige forbrugsudgifter	135,5	-0,1	0,5	0,3	-0,1	-0,5	
Bruttoinvesteringer	117,6	1,3	6,7	2,5	9,0	-12,3	
Faste bruttoinvesteringer	113,9	-0,5	6,5	3,1	7,7	-11,9	
Boliger	27,4	4,7	6,1	2,3	1,2	-1,0	
Andet byggeri og anlæg	31,7	5,5	4,8	1,4	0,0	2,2	
Maskiner, transportmidler mv.	27,5	-15,4	10,5	8,0	24,2	-35,8	
Intellektuelle rettigheder	27,4	6,7	3,8	-0,1	1,3	0,3	
Lagerforøgelser mv. ³	3,7	0,4	0,2	-0,1	0,3	-0,2	
Lagerforøgelser ³	3,0	0,4	0,2	-0,1	0,3	-0,2	
Nettoansk. af værdigenstande ³	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Endelig indenlandsk anvendelse	509,7	1,9	2,9	1,1	2,4	-3,1	
Endelig anvendelse i alt ⁴	817,3	1,8	1,7	0,4	1,5	-1,4	
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	1 045	0,6	1,0	0,1	0,2	0,0	
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	2 994	1,8	1,9	0,6	0,4	0,3	

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Første offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2018

Dette er den første offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2018. I denne udgave af det kvartalsvise nationalregnskab er alle serier tilbage til første kvartal 2015 revideret i overensstemmelse med det årlige nationalregnskab, som blev offentliggjort 7. november 2018 i *Nyt fra Danmarks Statistik 2018:411*. BNP-væksten i første og andet kvartal 2018 er uændret i forhold til den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab, på trods af at der er indarbejdet nye årstal og nye oplysninger for 2018. De nye oplysninger for 2018 vedrører primært betalingsbalancen og udenrigshandlen, serviceproduktionen og byggeri. Den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab var *Nyt fra Danmarks Statistik 2018:368* fra 28. september 2018. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet *Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab*.

Sæsonkorrektur

I forblindelse med den årlige indarbejdelse af nye årstal, bliver sæsonkorrektionen af det kvartalsvise nationalregnskab gennemgået og tilpasset til de nye oplysninger. Nye oplysninger om sæsonudviklingen i de enkelte serier kan resultere i et ændret modelvalg, estimationsperiode eller lignende. Derfor vil den del af revisionen, der vedrører ændringer i sæsonkorrektionen, alt andet lige være større i denne udgave end i de resterende versioner af det kvartalsvise nationalregnskab. Læs mere om sæsonkorrektur af det kvartalsvise nationalregnskab i notatet *Det sæsonkorrigerede BNP*.

Landbrug

Den vegetabiliske produktion i landbruget, som hovedsageligt består af korn, beror stadig på et tidligt estimat, da opgørelsen af høsten endnu ikke foreligger. I nationalregnskabet beregnes den vegetabiliske produktion som et estimat af den tilvækst, der sker i afgrøderne hvert kvartal og ikke værdien af høsten i selve høstkvartalet. Derfor indgår værdien af den vegetabiliske produktion i alle årets fire kvartaler. Konkret tager beregningen udgangspunkt i et estimat for årets høst for en lang række afgrøder, og værdien af denne høst fordeles så ud på kvartalerne i et fast mønster. Pga. den ekstraordinært varme og tørre sommer er skønnet for årets høst korrigeret med de endnu sparsomme oplysninger om den forventede nedgang i høsten. Denne effekt vil derfor påvirke nationalregnskabet i alle fire kvartaler. Det årlige estimat revideres løbende i takt med, at flere oplysninger bliver tilgængelige. Et samlet overblik opnås først med landbrugets regnskaber i juni 2019.

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på en foreløbig, intern beregning af *Arbejdstidsregnskabet*. Udviklingen i nationalregnskabet løn, beskæftigelse og præsterede timer følger som hovedregel udviklingen i *Arbejdstidsregnskabet* for de ikke-sæsonkorrigerede værdier.

Byggeri

Produktion og investeringer i byggeriet baserer sig til dels på oplysninger om påbegyndt byggeri fra *Byggevirksomheden*. Grundet overgangen til det nye BBR-register må der forventes større usikkerhed på tallene. Denne usikkerhed er forsøgt reduceret igennem inddragelse af alternative oplysninger.

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på foreløbige regnskabsoplysninger fra stat, regioner og kommuner. I 2018 er realvæksten i det offentlige forbrug baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på baggrund af opgørelsen af betalingsbalancen – offentliggjort 9. november i [Betalingsbalancen over for udlandet september 2018](#).

Ekstraordinært forhold i 2017

I første kvartal 2017 blev der foretaget en større enkeltstående betaling fra udlandet for brug af danskejet patent. Denne betaling løfter både den danske produktion og eksport og har dermed en positiv effekt på BNP. Bidraget til væksten i BNP for året 2017 fra denne indtægt var 0,4 procentpoint. Patentbetalingens klassificering som tjenesteeksport – og ikke som fx erstatning, garanti, salg af aktiv eller andet – er afgørende for, at den indregnes i BNP. Klassificeringen af betalingen er baseret på de begrænsede foreliggende oplysninger. Der er endnu ikke tilstrækkelig information til endeligt at afgøre, hvordan transaktionen skal periodiseres. Principielt skal en transaktion i nationalregnskabet tilknyttes den periode, hvori den underliggende aktivitet foregår – det vil i dette tilfælde sige den periode, hvor der betales for anvendelse af patentet. Da denne periode endnu ikke er endeligt bestemt, er det valgt foreløbigt at placere aktiviteten i den periode, hvor betalingen er gennemført – dvs. februar 2017. Det kan derfor på et senere tidspunkt vise sig, at den nuværende periodisering bør revideres.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/knr. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/knr.

Næste offentliggørelse: *Kvartalsvist nationalregnskab 3. kv 2018*, revideret udkommer d. 21. december 2018.

Henvendelse: Daniel F. Gustafsson, tlf. 39 17 36 58, dfg@dst.dk
Carmela Moreno, tlf. 39 17 30 63, cam@dst.dk
Sabawon Ghazi, tlf. 39 17 35 45, sgh@dst.dk
Timmi Rølle Graversen, tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk